

Kanakanavu tamna kari poiisua “tamu”

“tamu” kari isi, ’esi na Kanakanavu paira ’urupacũũ. tumatimana kita marisusuna “tamu” misee. makacang kita pacũpũgũ, ’esi marisusuna nguain tamna tamu. nukai ’esi marisusuna mamarang cucumeni. ikita tamna niurina, noo cumacũ’ũra kita katũtũa tamu tamna cenana cau ia, ka’anũ kita tũni mutũkutũkũ marisusuna marangũ tamna nganai. tia mata’uru “tamu” misee, marisusuna cu nguain tamna nganai.

’una pa cucumeni ’apusikarũn sua kari “tamu”. makai “tamu kakangca” mataa “tamu ’ũnai”. sua makai isi ia, ’una cu “Kamisama” tamna ’imi. sua makasia kari ia, paira ’urupacũũ noo ’esi kaisisi. tia matangiri ’urupaca kari makasia, aka masisima’ũ pokarikari.

“tamu vunai”. kari isi ia, vunai tamna ra’ani misee. ’una niurina ’ũna makasi, miana tamu vunai miaa ’a’ai pa, tuapapa cau tamna capai, ariviũn kina’ucanga Kanakanavu ’apacũvũrũ. makasua miaranau cenana arakukunu Kanakanavu cumacũvũrũ, matarava marangũ cu nguain aratũkũnũ cau. takutavarũ’ũ cu Kanakanavu sua nguain ia vunai, arantai mesua patanganaiũn cu mamarang “tamu vunai” kisũũn. cau Kanakanavu

’esiin taira matũnũsũ tamu vunai, ’apaica niurina ka’anũ parakicacu

nguani. noo aracan curu na to’unaa cau, ’una mamarang ’apanapa mara sapi’i karu, ’apu’iarũ mapuca na cucumeni to’unaa. pakariũn kee makasi: “maraini kasua! suruvaiũn cau to’unaa nesi, mukusaa kasu araceni mitũvũngũ”.

’una pa ucani kari “katatamu” misee. kari isi, niaranai kangvang na “tamu”. ’esi kaisisi marisingsing. miana sua niurina mita ia, ’una kisaa “tinaravai”. tinaravai isua ’una mamanũng, ’una sua aka. monoon na avara’e namuriungu mamane. cau tamna ’incu ia, ’apaica ’inia arakaranana. tia musu’ũvũ na tinaravai isua parasingsing kitana. imua noo tiain mukusa araceni, nukai tia matiananai tatia putukioa, tia mara ucani tanuku pa’ici, pusutavũrũ na pa’ici tavini ramucu. musu’ũvũ cũpũngũ katatamu ’inia. mesua, tia pa pokarikari parasingsing tamna kari. cucumeni ’una pa “tamutamua”, “cani tamua”, “tamu vina’ũ”, “tamu pa’ici”. niaranai na “tamu” kavangvang. cucuru kanganiũn sua makasia mungka.

(文章大意 僅供參考) ※字數限 200 字

卡那卡那富族的 tamu 用詞

聽到 tamu 一詞，會聯想到是呼喚祖父母，或與祖父母同輩分的長者。見到與祖父母同齡的長者不可直呼其名，要先冠上 tamu 的敬語。其他與 tamu 有關的，如 tamu kakangca 及 tamu 'unai。這些常出現在祭典使用語，不可輕慢。tamu vunai 指百步蛇。相傳百步蛇曾經化為人形，與族人共同生活，彼此互有恩情。katatamu 也源於 tamu 的詞彙，是一種儀式性的動作。其它還有 cani tamua 指同宗或同一個家族。tamu vina'u 小米之神。tamu pa'ici 釀酒酵母等，都與 tamu 有關，是很重要的文化語言，很值得學習、善用、傳承。